

[Ole Espersen]

fremsat ønske om høring af disse organer. Derfor besluttede vi i udvalget at tage stilling til, om udvalget ønskede at indhente disse udtalelser eller ej, og et klart flertal i udvalget besluttede, at disse udtalelser ikke kunne anses som relevante i forhold til den sagsbehandling, der skulle foregå. Adskillige ordførere har i dag forklaret, hvorfor man ikke kunne anse disse spørgsmål for at være relevante. Det blev afvist at stille spørgsmålene, og det blev afvist på en fuldstændig demokratisk måde, og så længe vi ikke har en regel om, at det ikke er udvalgene, men enkeltmedlemmer, der afgør, hvilke spørgsmål der skal stilles, så er fremgangsmåden naturligvis helt korrekt.

Jeg går ud fra, at hr. Anders Andersen er enig med mig i, at det er udvalgene, der træffer afgørelse om, hvilke spørgsmål der skal stilles.

I øvrigt kunne man naturligvis, når man taler om relevansen, stille det spørgsmål, om udtalelser fra forsvarschefen, generalauditøren og straffelovrådet ville have ændret den holdning, medlemmerne af udvalget har. Da hr. Anders Andersen har kritiseret fremgangsmåden, kunne man specielt rejse det spørgsmål, om en udtalelse fra f. eks. straffelovrådet eller generalauditøren, gående ud på, at der ikke er mulighed for at konstatere nogen generalpræventiv effekt af dødsstraf – hvad alt jo tyder på der ikke er – ville have haft nogen som helst mulighed for at ændre hr. Anders Andersens holdning. Jeg har grund til at tro, at det ville en udtalelse af den karakter ikke have. Bl. a. derfor har jeg ikke fundet, at der forelå et relevant spørgsmål, men der var mange andre grunde til, at spørgsmålet ikke var relevant. Det afgørende er, at udvalget med et flertal fandt, at det ikke var tilfældet.

Jeg mener derfor, at den kritik, der er rejst mod udvalgets behandling, og som indirekte også ligger i det forslag til dagsorden, som hr. Knud Damgaard har fremsat, er ganske uberettiget.

Nathalie Lind (V):

Jeg skal ikke gå ind på sagens realitet – det havde jeg anledning til at gøre ved anden behandling – men jeg vil gerne sige et par ord i anledning af det fremsatte forslag om motiveret dagsorden. Det er mit principielle

synspunkt, at naturligvis skal et udvalg have mulighed for at få alle relevante oplysninger frem, og dette bør ikke bremses af et udvalgsflertal. Et flertal bør ikke bruge sin magt til at stoppe dette.

I den foreliggende sag indeholder forslaget om motiveret dagsorden en påstand om, at de oplysninger, man ønskede indhentet, er relevante for sagens afgørelse. Jeg mener ikke, dette er rigtigt. Men jeg har bedt om ordet her for at sige, at jeg ønsker ikke på nogen måde at kunne tages til indtægt for det synspunkt, at et udvalg normalt skal kunne bremses, når det drejer sig om at få alle relevante oplysninger.

Jeg vil ikke kunne stemme for denne dagsorden. Jeg mener, at realiteten i denne sag, selv om man havde fået disse oplysninger, ikke ville være blevet anderledes. Jeg har gjort op med mig selv, at jeg vil undlade at stemme vedrørende denne dagsorden.

Hagen Hagensen (KF):

Jeg vil først have lov til at sige, at i denne for os alle dybt alvorlige sag må vi naturligvis hver for sig tage stilling til, hvordan vi agter at stemme. Jeg vil gerne være med til for mit vedkommende at beskytte mine børn og børnebørn over for det, der muligvis kunne komme. Jeg mener, at man ved at bevare en dødsstraf – muligheden for den; jeg håber aldrig, den skal blive brugt – kunne afholde nogle fra at begå ting, som vi bagefter desværre måtte tage stilling til. Det er så sandt, som det er sagt, at hvis vi afskaffer dødsstraffen nu helt og fuldt, så kan vi ikke genindføre den senere, vi kan ikke give den tilbagevirkende kraft, den kan ikke komme til at virke for det onde, der muligvis kan komme til at ske.

Det var en af de tunge pligter for os, der havde til opgave at føre forsvar for dem, der havde begået overtrædelser under besættelsen, at vi skulle forklare, at loven havde tilbagevirkende kraft. De vidste jo ikke, at der var livsstraf eller dødsstraf for det, de havde gjort; det var noget, man indførte senere. Det var meget, meget tungt at skulle føre de sager, og det var særdeles tungt at skulle tilkendegive over for de pågældende, at det havde man bestemt med tilbagevirkende kraft. Det er for mig noget helt afgørende, at vi ikke må komme til at stå dér igen.